

Dunavarsány Petőfi Művelődési Ház & Könyvtár

ELŐTERJESZTÉS

Dunavarsány Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2014. december 9-ei rendes, nyílt ülésére

Hiv. szám: 5705/2014.

Tárgy: Javaslat a Dunavarsány Város Önkormányzat Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár 2015. évi Munkaprogramjának jóváhagyására

Tisztelt Képviselő-testület!

A Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár 2015. évre vonatkozó munkatervét elkészítettük.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a mellékelt szakmai anyag alapján a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Dunavarsány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár 2015. évre vonatkozó, jelen határozat meghozatalát segítő előterjesztés melléklete szerinti Munkatervét elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: intézményvezető

A határozati javaslat elfogadása egyszerű többséget igényel.

Az előterjesztést tárgyalta: Pénzügyi, Jogi és Ügyrendi Bizottság
Humánpolitikai Bizottság

Az előterjesztést készítette: Dr. Kun Lászlóné intézményvezető

Dunavarsány, 2014. december 4.

Dr. Kun Lászlóné
intézményvezető

Az előterjesztés törvényes:

dr. Szilágyi Ákos
jegyző

ÁTFOGÓ SZAKMAI PROGRAM

Bevezetés

„A kultúra ereje olyan, amely képes önmagát újra generálni, új értékeket és ünnepeket alkotni, amelyek visszahatnak arra a közegre, ahol keletkeztek, létrejöttek.”

(Kiss L.)

Dunavarsány a Soroksári-Ráckevei Duna-ág közelében, Budapest déli peremétől mintegy 12 km-re helyezkedik el.

A város két, egymástól földrajzilag elkülönülő részből áll: a honfoglalás korában kialakult történelmi településrészből - Dunanagyvarsányból - és a Budapest-Kelebia-Belgrád vasútvonal 1880-83 közötti megépítése után, a vasút mellé kiépült – Dunakisvarsányból -, amelynek közepén foglal helyet a közművelődési munka fellegvára, a 2008-ban felújított Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár.

A kisváros népességét tekintve a két városrész lakói etnikai szempontból jól megkülönböztethetők.

Nagyvarsány lakosságát főként a thüringiai svábok leszármazottai alkotják, szinte zárt közösségben, hagyományaikat, kultúrájukat büszkén vállalva és őrizve.

Kisvarsány lakossága etnikai szempontból rendkívül heterogén, nincsenek markáns hagyományai, nincs meg a svábokra jellemző erős összetartás.

Dunavarsány jó földrajzi adottsága révén kiválóan megközelíthető autópályán és vonatközlekedéssel is. Természeti értékei következtében jelentős idegenforgalommal rendelkezik. A festői Duna-parti üdülőhelyek és a mesterségesen kialakított bányatavak, a közelben kialakított lovardák kellemes pihenési, szórakozási lehetőséget biztosítanak a településre látogatóknak, miközben néhány percre van a főváros szerteágazó tudományos, gazdasági, ismeretterjesztő, művészi sokszínűségéhez.

Ennek megfelelően **kettős szerepvállalása** van a kultúra terén is: egyrészt erősítenie kell a lokalitást, másrészt az integrálást kell szorgalmaznia egy közös érdekeken alapuló kistérségi szerepvállalás keretében. Változó, globalizálódó világunkban egyre nehezebb meghatározni identitásunkat, egyre jobban elvész az ember a környező világ kulturális hatásai között. Ezért fontos, hogy betöltsük a **híd és kapu** szerepét a helyi kulturális értékek és a múlt gyökerei között is.

Dologiasodik, individualizálódik a világ. Domináns érték a haszon, a karrier, a felhasználás, a siker. Ebben a világban, itt Dunavarsányban az emberek szabad idejében él, működik az öntevékeny, önművelő, alkotó célú közösségi élet, amely nem hoz anyagi hasznot, amelynek sikere nem mérhető pénzben, de amely **szellemi értéket termel művelőjének**.

Érzelmekkel, élményekkel, kapcsolatokkal gazdagítja az ember életét. Szerény anyagi körülmények között is a jólét és a jól-lét érzelmi forrása, mert gazdagítja a benne résztvevők képességeit, méltóságtudatát, öngazgató képességét, hitét az ember jóságában, az együttműködés szükségességében.

Az önként vállalt, közösségben folyó művelődés nem fogyasztás, hanem külső, belső énkép- és világalakító munka. Nem iskolázottság, diplomázottság, hanem értelmi és érzelmi intelligenciát formáló lehetőség. Szabadság-kérdés, felelősség-kérdés, szeretet-kérdés. Ami a jó ügyekhez társakat vonz. Gyarapítja a szolidaritást, az emberséget.

Ahol Dunavarsány a **híd és kapu** szerepét tölti be, ott a város közepén elhelyezkedő, felújított művelődési ház és könyvtár központja mindannak a feladatnak, amelyeket az a törvény határoz meg, amit 1997 decemberében fogadott el az Országgyűlés.

Az 1997. évi CXL. törvény szerint közművelődési tevékenység „**a polgárok iskolán kívüli, öntevékeny, önművelő, megismerő, kultúra elsajátító, művelődő, alkotó célú cselekvése, amely jellemzően szabad időben, együttműködésben, közösségekben valósul meg.**”

Kiemelt kulturális közszolgáltatások az elkövetkező öt évben

- az Önkormányzat illetékes bizottsága által jóváhagyott éves munkaterv szerint a település és a kulturális életét gazdagító rendezvények, rendezvénysorozatok, művészeti bemutatók és kiállítások, nemzeti és helyi ünnepekhez kötődő programok, szabadidős és tömegsport programok szervezése, azok technikai hátterének biztosítása;
- a település kulturális hagyományait őrző nagyrendezvények szervezése;
- az intézményi programok, fesztiválok időpontjainak egyeztetése az Emberi Erőforrás Bizottság elnökével;
- valamennyi rendezvény során törekvés a kulturális turisztikai lehetőségek növelésére,
- az intézmény marketing-tevékenysége által a település ismertségének és elismertségének további növelése, ennek érdekében a kiadványok arculatának összehangolása az Önkormányzattal;
- az intézményi adottságok kihasználásával az amatőr művészeti mozgalom és a helyi állandó művelődési közösségek segítése;
- együttműködés az önkormányzattal, kulturális és közoktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, valamint az Emberi Erőforrás Bizottságával;
- életmód-orientáló, ismeretterjesztő, valamint a szociálisan, kulturálisan hátrányos helyzetben élők részére közösségi programok szervezése;
- nyugdíjas találkozók és családi események, karitatív szervezetek munkájának, hitéleti rendezvények megvalósításának segítése;
- a mindennapok kultúrájához kötődő (egészségügyi, életviteli, magatartási, szakképzési, stb.) értékek közvetítése;
- az intézmény és a lakosság kapcsolatainak ápolása, a látogatottság növelése, új közművelődési tartalmak feltárása, azok meghonosítása;
- a kulturális és közösségi közszolgáltatások színvonalának megőrzése, növelése;
- törekvés a működési bevételek, valamint a fenntartói forrásokat kiegészítő pályázati és szponzori támogatások elnyerésére;
- a finanszírozási források mértékét figyelembe vevő intézményi gazdálkodás és létszámgazdálkodás.

AZ INTÉZMÉNY VEZETÉSÉRE, FEJLESZTÉSÉRE VONATKOZÓ ÖT ÉVES SZAKMAI PROGRAM

1. Helyzetelemzés

„Bármilyen szép és ideális egy kultúra, azt nem lehet egy csoportra simítani anélkül, hogy az emberek korábbi nézetei, hiedelmei, viselkedési módjai ne befolyásolnák azt, ami majd kialakul.”

(Csányi Vilmos)

Dunavarsányban, a mintegy 8-9000 főt számláló kisvárosban is általánosak azok a hétköznapi problémák, amelyek az egész országot nyomasztják; a főváros közelségéből fakadóan sokan eljárnak dolgozni, de sok esetben mára megszűntek a munkahelyek, nőtt a nélkülözés, a csonka családok száma, nehezebbek a megélhetési mutatók. Egyre több család gyermekeinél jelenik meg, majd pusztít később a deviáns viselkedés. Az elszegényedés a közművelődés aktuális állapotába is begyűrűzik.

Nehezebb a közönséget a fizetős, értékes és hasznos programokra megnyerni. A digitális kultúra rohamos térhódítása, a kábeltévé, az internet, a kölcsönözhető DVD-k, az egyre olcsóbbá váló házimozzi-rendszerek, a számítógépes játékok mindennapos használata a fiatalok körében nem jár együtt az építő, tartalmas szórakozással. A hagyományos hétfői családi programok is veszítettek népszerűségükből.

Ebben a fenyegető fogyasztói társadalomban Dunavarsány Nagyközség Önkormányzata - a nagyközség múltját, tradícióit is figyelembe véve, - alkotta meg 2003-ban a **Közművelődési Rendeletét**, mely irányt mutat és meghatározza a község **közművelődési feladatait**, rendelkezik annak ellátásáról. Ezt a rendeletét a település változásával, a városiasodást követően a lakosság alakuló összetételéhez, kulturális igényeihez módosította 2007-ben. **7/2007. (III.28)** sz. rendelet a Közművelődésről

Dunavarsány város Önkormányzatának Képviselő-testülete a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 64. § (1) bekezdése és 76-78. §-a, valamint a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. Törvény 2. § (1) bekezdés b. pontja alapján a Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár **Alapító Okiratát, egységes szerkezetben 145/2013.(IX.10.) sz. Kt határozattal elfogadta.**

Az Alapító Okiratban felsorolja az intézmény alaptevékenységeit, működési körét, a fenntartóra vonatkozó kötelezettségeket, valamint jogszabályokat.

Az intézmény törvényes működését – a hatályos jogszabályokkal összhangban lévő alapidokumentumok határozzák meg.

A **Szervezeti és Működési Szabályzat** rögzíti az intézmény adatait, szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működését. Ezen szabályzat a fenntartó Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott, 183/2009. (XI.19) Kt. Határozat. Dunavarsány hosszú távú közművelődési elképzeléseit a Közművelődési koncepció tartalmazza, **a 87/2012.(VI.12.) sz. Kt. Határozattal elfogadva.**

Mindezeknek - a törvényi működést meghatározó és szabályozó dokumentumoknak a felülvizsgálata és módosítása 2015. év első felének feladata kell, hogy legyen!

A művelődési ház eredetileg a Móri vendéglő „kultúr helyiségeként” épült, többször átalakult, hozzátoldottak.

Nagy örömmel kísértem végig az intézmény külső-belső felújítását, berendezéseinek, eszközparkjának a megújulását, korszerűsítését 2008-ban.

Jelenleg az intézmény mintegy 150-200 fő kényelmes fogadását, akár 10-12 órás itt-tartózkodását is képes ellátni. Az épület nagyterme az átalakítást követően 3 szintre tagolódik, alkalmassá téve a belső tereket csoportos tánc-, jóga-, karate-egyéb kiscsoportos foglalkozásoknak, vásároknak, termékbemutatóknak stb. Összenyitva a kisebb egységeket, tágas nagytermet kapunk, amely alkalmas színházi előadásokra, koncertekre, filmvetítésekre, báli rendezvényekre de esküvőkre, családi programok megtartására is.

2015-ben az önkormányzat átalakítása következtében állandó helyet kell biztosítani a bizottsági gyűléseknek és a Képviselő-testületi üléseknek, ezért a bérleti rendszerben működő és a ház csoportjainak a működését át kell szervezni.

Az intézmény szolgáltatási profilja nyitott, igények, lehetőségek szerint változik, de mindig technikailag és személyi feltételeiben a mindenkori meghatározott szolgáltatásokat biztosítja. Szolgáltatási minimumként a másolás, a szkennelés, a nyomtatás, a multimédiás számítógép használata, internet használat, elektronikus posta, oktatás (számítástechnikai alapok), számítógépes játék, informatikai segítség határozható meg.

A megszokott helyén, a folyosóról lehet megközelíteni a **Könyvtár** kölcsönzői termét, azonban az olvasó szoba átkerült a bejárat mellett kialakított kisebb szobába, ugyanis az igazgatói irodát a volt olvasóteremből alakítottuk ki – átmenetileg.

„De hát hol a könyv mely célhoz vezet? Hol a nagyobb rész boldogsága? - Ment-e a könyvek által a világ elébb?” – tette föl a kérdést kétségbeesetten Vörösmarty, de akár tehetjük mi is.

Sajnos **nem sokat változott az elmúlt időkben a könyvtár helyzete**. Kicsit talán szépült, de nagyon kis mértékben gyarapodott. A könyvtár könyvállományának adatait a Szirén könyvtári integrált rendszer szolgáltatja. A dokumentumok feltárását, nemzetközi szabványoknak megfelelő módját a Szirén Adatbeviteli Szabályzat tartalmazza, de a számítógépes szolgáltatások nagyon gyérek. Erősíteni kellene ezen a téren a jövőben!

Ugyancsak a folyosóról nyílnak az irodák, amelyek berendezése és elrendezése nem túl szerencsés, nagyon zsúfolt, az elmélyült és csendet igénylő munkára alkalmatlan.

Nagyon **nagy hibája az épületnek**, hogy nincs kiállító terem, ahol rendszeresek lehetnének a különböző képzőművészeti kiállítások. Ezért az ilyen irányú művelődési forma is nagyon csekély. Elképzelésem szerint egy **állandó galériát** kell kialakítani a város valamelyik intézményében. Amennyiben a **nagyvársányi Petőfi Klub** partner lesz ebben, szeretném ott kialakítani ehhez az épületet.

2. A Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár és célközönsége

„...a népből, a népi kultúrából, a népnyelvből kell mindig megújhódnia az országnak ...csak a nép képes mindig új és új forrást adni a megújhódáshoz. Erre elég bizonyíték ezer év magyar történelme.”

(Antall József)

Kikre számíthatunk, mely csoportokra kell fokozott figyelmet fordítanunk?

A kultúra egyetemes érték, melyhez nélkülözhetetlen az értő közönség.

Elsődleges célközönség: a városban élő polgárság. A legaktívabbak azok a fiatal, gyermekes családok, akiknek a gyermekei az általános iskola növendékei. Ők fordulnak meg leggyakrabban a rendezvényeinken, őket lehet legjobban mozgósítani a szervezői munka segítéséhez. Fontos és aktív réteget képez az idősebb korosztály is. Az ifjú, fiatal, középiskolás rétegre - részben a városon kívüli tanulásuk, munkájuk, részben az ahhoz kötődő baráti kör - miatt kevésbé lehet számítani. Az általános iskolás korúak a leggyakoribb vendégeink, hiszen az iskolai foglalkozások, ünnepélyek alkalmával ők látogatják a legtöbbszor az intézményt. A rendkívül vegyes összetételű lakosság anyagi és szociokulturális háttere eltérő képet mutat. Még a mai napig lehet érezni a két településrész – Kisvarsány és Nagyvarsány – lakói közötti rivalizálást, időnkénti ellenségeskedést. A lakosság zöme nehezen mozgítható, sok esetben anyagi gondokkal küzd. Emiatt az intézmény programjainak, foglalkozásainak árait úgy kell képezni, hogy azok elérhetővé váljanak az érdeklődők számára.

Másodlagos célközönség a környező települések (Áporka, Majosháza, Délegyháza, Taksony, stb.), a Duna-parton élők, az idelátogató, pihenni vágyó turisták, vendégek, akiknek az érdeklődését az időszakos rendezvényekkel, fesztiválokkal lehet fölkelteni.

3. Fő irányelvek

3.1. Célmeghatározás, küldetésnyilatkozat

Gondolkodjunk globálisan, cselekedjünk lokálisan!

Vezetésem esetén az intézmény közművelődési, kulturális tevékenysége által arra törekszik, hogy megőrizze Dunavarsány város történeti hagyományait, kulturális értékeit, nemzetiségi kultúráját, biztosítsa az újabban kialakuló, talán majdan hagyománnyá váló programok megszerveződését.

A Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár

- teret biztosít a modern technikának, a színvonalas, személyes, bensőséges előadásoknak, az elmélyült tanulásnak, kulturális rendezvényeinknek, iskolán kívüli képzéseknek
- biztosítja a közösségi művelődés színtereit
- támogatja a művelődési kezdeményezéseket
- részt vesz az ifjúság kulturális életének fejlesztésében
- biztosítja az időskorúak közösségi életének lehetőségeit
- amatőr művészeti csoportok, alkotóközösségek munkájának megjelenítését
- társadalmi, családi és állami ünnepek méltó lebonyolítását
- szórakozási, közösségi alkalmak megteremtését
- találkozók, kiállítások, falunapok megszervezését
- testvérvárosi programok ápolását
- kapcsolatot tart a kisebbségi, nemzetiségi önkormányzattal, ifjúsági, egyházi és társadalmi szervezetekkel
- többfunkciós kulturális tevékenységet végez
- népszerű szolgáltatásokat kínál, önálló, kreatív, döntő részben szakképzett kollégák közreműködésével
- a civil szerveződések erősödésével bővül az intézmény szerepe és jelentősége a város életében

- a működés szempontjából továbbra is a költségvetési források a legbiztonságosabbak de minden lehetőséget meg kell ragadni (pályázatok, szponzorációk), hogy minél jelentősebb anyagi erőforrás álljon rendelkezésünkre a fejlesztésekhez valamint a programok megvalósításához.

Kulturális értékeinket az egész nemzet sorsát meghatározó kulturális örökségünk megőrzésével, közvetítésével és továbbvitelével kívánom megtartani és mind szélesebb körben terjeszteni.

3.2. Célkitűzések, prioritások

A cél, hogy mindig legyen célod, és tudd a hozzá vezető utat!

Intézményvezetői koncepciómat a történelmi, művelődési, nemzeti hagyományokra, természeti és épített környezeti adottságokra, a meglévő intézményi struktúrára, a közművelődési munkában töltött évek elért eredményeire, tapasztalataira és tanulságaira – mint alapra kívánom felépíteni.

Célkitűzéseimet ezzel az átfogó **öt éves stratégiai tervvel** fogom megvalósítani, amelyben **minden adott évre meghatározzuk** - kollégáimmal közösen - **az adott év aktuális feladatait.**

Átfogó célok:

Olyan társadalmi, közösségi, kulturális, információs központ kialakítása, amely minden dunavarsányi polgár számára - igénye és szükséglete szerint - elérhető. Minden, valamiben tehetséget mutató, érdeklődő látogató találjon magának megfelelő elfoglaltságot, ahol a saját szórakozása mellett fejlesztheti adottságait a közösség számára is.

A globalizált jövőkép mellett megteremteni azt a sokszínű, csak Dunavarsányra jellemző „különöst”, ami egyedi arculatot ad a városnak, egyben harmonikusan kapcsolódik a hazai kulturális irányvonal célkitűzéseéhez.

Új életformák és lehetőségek:

Életkörülményeink szociális és kulturális szempontból annyira megváltoztak az utóbbi években, hogy a közművelődési munka új korszakáról beszélhetünk. Megváltozott a **kommunikációs és információs technológia**, ezért a művelődési házak, könyvtárak, teleházak használói számára olyan információs és kommunikációs lehetőségeket kell biztosítanunk, amelynek eredményeként lehetővé válik, hogy az éppen adott intézmény szolgáltatásain kívül a használók egy virtuális könyvtárban barangolhassanak a világ legjelentősebb információs között, miközben Dunavarsányban vannak.

A munkahelyek elvesztésével, a munkanélküliség növekedésével egyre többen igénylik, hogy átképzéssel, vagy továbbképzéssel tudjanak munkahelyet vagy foglalkozást váltani. Az intézménynek biztosítani kell az élethosszig tartó tanulást, az „életre tanulás” helyszínét is.

Örvendetes előrelépés a város életében, hogy több kulturális színtér is részt vállal a lakosság közművelődési életében. Ilyenek pl. a Soli Deo Gloria közösségi ház, a Cserkészház, a Duna parton a csónakházak, a Közép-Magyarországi Általános Olimpiai Központ, az általános iskola sportsarnoka vagy az egyházi közösségek házai. Ezekkel a kulturális intézményekkel közös programok szervezése bővítheti és kell is, hogy bővítse az intézmény eddig nyújtotta programjait.

Prioritások a vezetői programban:

A minőség, a hatékonyság, a sikeresség, az eredményesség gyakran használt fogalmak. A város intézménye kimagaslóan partnerközpontú. Munkám során magas színvonalú és folyamatosan megújulni képes intézményi működés megvalósítására törekszem. Képesévé vált az intézmény a minőségelvű munka végzésére valamennyi területen. Hatékonyságát az mutatja meg, hogy eredményeinket milyen ráfordítással érjük el.

Stratégiai célom az intézmény piacképességének megtartása érdekében:

- Látogatói létszám emelése
- Szakmai szolgáltatás színvonalának növelése
- Partnerközpontú működés biztosítása
- Szervezeti kultúra fejlesztése

Programomat az SzMSZ előírásai alapján, a közművelődési kulturális koncepció figyelembevételével **hét fontos fogalmi területen, négy feladatköri csoportosításban** kívánom megvalósítani.

A hét fontos fogalmi terület

1. A létkultúra közvetítése és fejlesztése

Alapvetően a partikularitás, a mindennapi kultúra és életvitelszervezés köréhez kapcsolódó szakterületeket foglalja magába. Azon tanfolyamok, szakkörök és továbbképzések valamint egyéb közösségek, amelyek elősegítik a helyben lakók életesélyeinek javulását. Praktikus ismeretek közvetítésével hozzájárulnak a lakosság ismeret- és képzési szintjének növekedéséhez és a mindennapi életünk „gazdagításához”. (*Nyelvtanfolyamok, egészségklub, jóga, karate, számítógépes tanfolyamok, kresz tanfolyam*)

2. A helyi kultúra közvetítése és fejlesztése

A lokálpatriotizmus, a településhez kötődő magas értékek és fontos tevékenységek mentén kialakult életforma. Minden olyan közművelődési forma, amely a helyi, térségi azonosságtudatot fejleszti, továbbá a helyi lakosságban erősíti kötődésüket a községhez, ide tartozik. Részét képezi a lokálpatriotizmus Dunavarsány értékvilágának. Ilyenek a helyi emléknapiak, helyi vagy kistérségi rendezvények, kiadványok, a településközi kapcsolatok, testvérvárosi kapcsolatok, vendég-estek. (*Városnapok, szabadtéri rendezvények, játszóházak, helytörténeti vetélkedők, kézműves foglalkozások, képzőművészeti kiállítások, találkozók*)

3. Az ünnepi és egyetemes kultúra közvetítése és fejlesztése

Az értékközpontú művészet befogadói magatartást feltételező formáinak kerete. Az ún. „magaskultúra” produktumait és a vállaltan az értékközpontú programokat, rendezvényeket, fesztiválokat stb., és azok szervezését részesítem előnyben. E körbe tartoznak a nemzeti ünnepek alkalmával szervezett bemutatók, állami ünnepek, emléknapiak, hagyományos ünnepkörök, neves előadók fellépései, Irodalmi Kávéház, Kulturális Koffein Est, stb. foglalkozásai.

4. Az önkifejezés és kreativitás kultúrájának közvetítése és fejlesztése

Élményközpontú, alkotói-előadói magatartást nyújtó programokat kívánok támogatni. Az egyéni ambíciókat összesítő programokat a közönség javára kívánom az elkövetkezendőkben is fordítani: sorozatok, minősítők, helyi és területi bemutatók szervezésével, közvetítésével valamint az ezekhez szükséges működési feltételek biztosításával. Öntevékeny, autonóm civil

szervezetek, alapítványok, egyesületek, körök, klubok, művészeti csoportok jöttek létre, a művelődés, az amatőr művészeti ágak különböző válfajainak művelésére, melyek szorosabb együttműködése nélkülözhetetlen a jövőben. *(Dunavarsányi Népdalkör és Citerazenekar, néptánc-csoportjaink, énekcsoportok, kézműves alkotóműhelyek)*

5. A helyi társadalom közösségi kultúrájának közvetítése és fejlesztése

Alapvetően a helyi gazdasági, politikai, társadalmi érdekek mentén létrejövő együttműködések, közösségek kifejezője. A civil önszerveződések munkájának segítése, a közösségfejlesztő módszerek alkalmazása. Ez jelenti a demokrácia helyi minőségének fejlesztését épp úgy, mint az emberi kapcsolatok szakszerű katalizálását. *(Lakossági fórumok, közmeghallgatások, tájékoztatók.)*

6. Az együtt élő másságok kultúráinak közvetítése és fejlesztése

A helyben érzékelhető nemzeti, etnikai, kulturális, mentális, és más eltérések kölcsönös megismerését, konfliktuskezelését szolgáló közművelődési gyakorlat összefoglalója. Ide értendő a testvérvárosi kulturális kapcsolatok továbbfejlesztése. *(Német Nemzetiség, kisebbségi, helyi roma kisebbségi, fogyatékkal élők.)*

7. Közhasznú kulturális szolgáltatások közvetítése és fejlesztése

A szükséglet-érdekeltség mentén tagolódó információközvetítést és kapcsolatszervezést szolgáló, változatos közművelődési munkát összegzi. Információs szolgáltatás, utazások, tanácsadás, spontán és szervezett kapcsolatépítés. *(Író-olvasó találkozók, előadástek, bemutatók.)*

A négy feladatköri csoportosítás

1. Saját szakmai feladatok

A hagyományos nagyrendezvények, az iskolán kívüli, öntevékeny, önképző tanfolyamok, átképzési lehetőségek, vizuális nevelés színterei, színházi előadások, kiállítások, alkotó körök szervezése, szakfeladatok ellátása, ünnepek kultúrájának gondozása, a helyi művelődési szokások ápolása, gazdagítása. A kultúrák közötti kapcsolatok kiépítése és fenntartása.

2. A fenntartótól kapott feladatok

Azok a rendezvények, amelyek önkormányzati feladatként szerepelnek. Állami ünnepélyek, lakossági fórumok, képviselői fogadóórák, közmeghallgatások, fenntartónak nyújtott szolgáltatások, konferenciák, szakmai oktatás.

3. Kezdeményezések, akciók, lakossági igények

Olyan lakossági igényt kielégítő lehetőségek, ahol családi rendezvényeknek, esküvőknek, különböző vásároknak, osztálytalálkozóknak, előadásoknak, bemutatóknak, szociális indíttatású programoknak, tudományos, szakmai, ismeretterjesztő programoknak, szellemi vetélkedőknek biztosítjuk a helyet.

4. Önálló intézmények, szervezetek által tartott rendezvények

Fontos a község intézményeivel, egyházi, civil, ifjúsági és társadalmi szervezeteivel kiépített kapcsolat, melynek keretében teret biztosítunk az általuk szervezett programok lebonyolításához.

3.3. Jövőkép

A stratégiád legyen a stafétád!

A következő években az intézmény életében az alábbi feladatokat kívánom meghatározni, hozzárendelve azok végrehajtását és módját, majd az elért eredményeket értékelni.

Feladatok, fejlesztési irányok:

- A közművelődés kiterjesztése, egyre több dunavarsányi állampolgár művelődésének elősegítése. Mind szélesebb kör bevonása a közösségi életbe.
- Az egyéni és közösségi művelődés feltételeinek (személyi, tárgyi, anyagi) folyamatos javítása. Pályázatok útján történő eszközfejlesztés.
- Közművelődési intézményünk közösségi színtereinek folyamatos (mennyiségi és minőségi) növelése. Beleértve a külső helyszíneket is.
- A közművelődési szervezetek, az ismeretszerző és amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének, folyamatos működésének támogatása.
- Az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése.
- A különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése.
- A szomszédos települések környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása.
- A helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése.
- Az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek fejlesztése.
- Az ünnepek kultúrájának gondozása.
- A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek folyamatos biztosítása.
- A marketing munka fejlesztése.
- Minőségfejlesztés bevezetése.

3.4. Személyi feltételek

„Ha mindenki azt mondja-, de én egyedül mit tehetnék – akkor természetesen egyik sem tesz semmit, ha mindegyik úgy érzi, tőle függ a siker, akkor mind ereje szerint dolgozik.”

(Széchenyi István)

A közművelődést hivatásuknak tekintő kollégák, a szakmai, technikai és gazdasági feladatokat ellátóknak közös ügye a siker. Ezt az igazgató koordinálja, de szükséges a kreatív, önálló alkotó munkára kész szakmai közösség.

Az összehangolt munka, a kollégák szolidaritása, a gondok közös megbeszélése, egymás tisztelete és kölcsönös megbecsülése a fejlődés biztos terepe.

Fontos a kollégák állandó kapcsolattartása, tájékozottsága, folyamatos szakmai továbbképzése, a kompetenciák mérése, a korrekt külső és belső információáramlás, az önértékelések, amelyben az elvégzett munka hatásait és eredményességét vizsgáljuk.

Fontos az idelátogató közönség véleményének visszacsatolása, kiértékelése és figyelembe vétele.

Az intézményben a vezető státusza mellett jelenleg négy főállású, nyolc órás és egy fő négy órás státusz van, amelyekből két fő más területen kívánja folytatni munkáját, ezért a megüresedett álláshelyek betöltésre várnak .

„A sikeres szervezet kulcsa: tagjainak tudása, munkája, alkotóképessége, motiváltsága, elkötelezettsége és együttműködési készsége.”

(ismeretlen szerző)

3.5. Gazdasági, pénzügyi feltételek, marketing

Az intézmény 2008. január 01-től kezdődően részben önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, amelynek a gazdasági-pénzügyi feladatait Dunavarsány Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala látja el.

Az intézmény gazdasági-pénzügyi tervezésére a gondosság, előrelátás jellemző, az előre várható és biztosan kifizetendő költségeket (mint szolgáltatások, bér) mindig igyekszik pontosan meghatározni a fenntartó, miközben biztosítja a szakmai feltételekhez szükséges költségeket.

Felfogásom szerint a kultúra területén is nélkülözhetetlen az alapos és jól megtervezett marketing-stratégia. Szponzorok, hatásos reklám és jól ápolt kapcsolatok nélkül a művelődési intézmények sem képesek sikeresen működni.

Szükséges a pályázatok folyamatos figyelése, a célzott megyei támogatások adta lehetőség kihasználása.

A marketingmunkát négy fontos részre kívánom elkülöníteni:

Az igények felmérése biztos kiindulópontot jelent a programtervezéshez.

Szponzorációs kapcsolatok kiépítése, bővítése elengedhetetlen feladattá vált. A helyi cégek, vállalkozások anyagi támogatása révén gazdagodik a programkínálat, amiért cserébe az adott támogató reklámot kap.

A jó reklám fél siker! A reklám elengedhetetlen feltétele a sikeres munkavégzésnek, hiszen a programokat is el kell tudni adni és értékvesztett világunkban piacképesé kell tenni.

Értékelés, mint a marketing munka negyedik lépése. Eddig nem volt jellemző, hogy visszajelzést kérjen az intézmény az ott folyó munkáról. Fontos, hogy a megjelent vendégek, látogatók, nézők, stb. véleményéből visszajelzést kapjunk arról, hogy beváltak-e az elképzeléseink, vagy mit kell változtatni az eredményesebb munka érdekében. Értékelőlapok bevezetése.

3.6. Tárgyi, technikai feltételek

A NKÖM által kiírt „KÖZKINCS” pályázat a közművelődési terek létrehozására és felújítására kínál megfelelő alapot – vissza nem térítendő támogatás formájában, az önkormányzat megfelelő önrészenek biztosításával. A tárgyi, technikai feltételek javítása elsősorban azon múlik, hogy az NKÖM, NKA, NCA, valamint a Pest-megyei Közgyűlés által kiírt, célzott pályázatokon részt tudunk-e venni. Ebben nagy előrelépés mutatkozik az elmúlt időben, hiszen minden évben jelentős összeggel gyarapította az intézmény az eszközparkját ezzel a pályázati lehetőséggel.

Az intézmény hang-, és fénytechnikai eszközei mobilizálható és áttelepíthető az épület különböző részeibe. Az épület minden közösségi színterét hang-, és fénytechnikai installációval van módunk kiegészíteni, kiszolgálni.

Az eszközpark minőségi szintje közepesnél kicsivel jobb értékrendű (nem a legkorszerűbb technológia), állapota kielégítő, részben már felújított.

Az eszközpark modernizációjáról a jövőben gondolkodni kell!

3.7. Fejlesztések, beruházások

- Az esélyegyenlőség jegyében az intézmény főbejárata rámpával ellátott, mozgáskorlátozottak is igénybe tudják venni, viszont nem **csúszásgátlós**, ezért annak bevezetése fontos.

- A könyvtár felújítása, számítógépes eszközparkkal történő bővítése mára már elengedhetetlen.

- Az elkövetkező öt évben ki kell alakítani azt a stúdiót, ahol a helyi eseményekről készült felvételeket lehet digitalizálni, vágni, szerkeszteni majd archiválni tudjuk.

- Kiállítási installációk vásárlása szükséges (paravánok, állványok stb)

- Az alagsorban raktárhelyiség korszerűsítésére van szükség.

- Nagy álmom, hogy állandó MOZI filmvetítéseket tudjunk tartani. Ennek a megvalósítása nem megy egyik napról a másikra, átgondolt és pontos tervezést igényel, de kinevezésem esetén azon leszek, hogy mielőbb megvalósuljon.

3.8. Kapcsolatok, külső és belső kommunikáció

Minden intézmény, így a Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár (továbbiakban PMHK) kapcsolat-ápolásának is lényeges eleme a kétirányú kommunikáció.

Belső kapcsolatok:

Az intézmény és az intézményben működő szervezetek kapcsolatát a kiegyensúlyozottság jellemzi.

- A PMHK a fenntartóval szoros, együttműködő, konstruktív kapcsolatot tart fenn. Az intézmény munkáját – különösen a gazdaságát – nagy szakértelemmel, segítőkészséggel támogatják.

- Az önkormányzat közintézményeivel rendszeres és kölcsönös kapcsolatot tart fenn.

- Intézményünk segíti az önkormányzati rendezvények a műsorait, biztosítja a külső intézmények programjaihoz a hangtechnikát, dekorációt, stb.

- Kölcsönös együttműködés keretein belül szervezi Dunavarsány kulturális rendezvényeit egyéb intézményekkel.
- Kapcsolatot tart amatőr alkotókkal, kiscsoportokkal, hagyományőrző és civil szervezetekkel, a történelmi egyházak képviselőivel.

Külső kapcsolatok:

A PMHK külső kapcsolatrendszere alapvetően két részre bontható: belföldi és külföldi kapcsolatok.

Belföldön

- Szakmai együttműködést alakít ki a régiós és országos intézményekkel.
- Az egészségügyi és mentálhygiénés nevelés érdekében kapcsolatot tart és helyet biztosít az évenkénti tüdőszűrésnek, alkalmankénti véradásnak.
- A történelmi egyházak helyi képviselőivel zenei programok megrendezésére vállalkozik. Biztosítja a közmeghallgatásokhoz, választásokhoz az épületet.

Külföldön

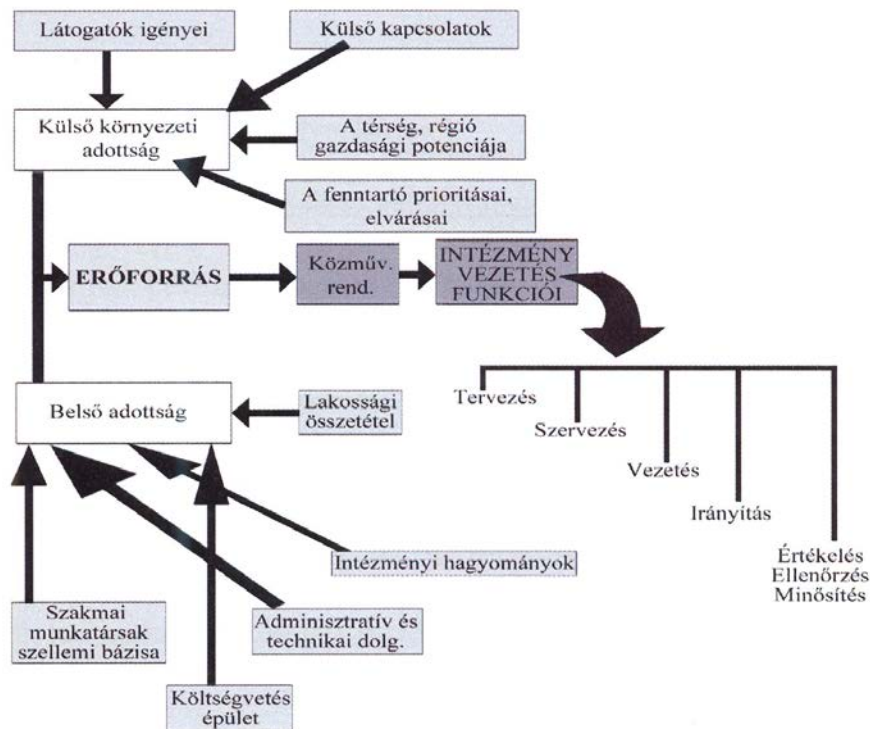
- Testvérvárosi kapcsolattartás keretében a német Gemmingen város lakóközösségével tart kapcsolatot 1999 óta. Lakosság részéről felmerülő kezdeményezés alapján 2002. március 15-én a szlovákiai Szalóccal, majd 2008. május 17-én a kárpátaljai Csetfalvával írtunk alá közösségi paktumot. A PMHK intézményére vonatkozóan a testvérvárosi programok bővítésén lehet tevékenyen részt venni a jövőben.

3.9. Stratégiai terv, SWOT elemzés

„A sikeres szervezet kulcsa: tagjainak tudása, munkája, alkotóképessége, motiváltsága, elkötelezettsége és együttműködési készsége.”

(ismeretlen szerző)

Az alábbi ábra jól reprezentálja annak a munkának a szerkezetét, amivel eredményesen lehet a közművelődési feladatokat megvalósítani. Figyelemmel kísérve az adott település lakosságának az igényeit, a gazdasági adottságokat, a megvalósításhoz szükséges HR lehetőségeit, a külső-belső kapcsolatokat, a feladatokhoz szükséges előkészületektől a megvalósítás utáni értékelésig, visszajelzések megismeréséig, a végső konklúziók levonásáig.

Belső környezet:

Eősségek

- Intézményünk, mint Dunavarsány kiemelt kulturális intézménye, többfunkciós tevékenységet végez (Könyvtár, Közművelődés, Helyi gyűjtemények kezelése)
- A lakossági kulturális ellátás helyszíne.
- Keresett szolgáltatásokat kínál.
- Része a város közművelődési, közgyűjteményi rendszerének.
- Önálló, kreatív, szakképzett munkatársak.
- A központi költségvetés támogatja a kulturális programokat, a könyvtár állománygyarapítását és a telematikai fejlesztéseket.
- Dunavarsány Város Önkormányzata gondoskodik az intézmény fenntartásáról.
- A könyvtár dokumentumállományának folyamatos gyarapítása biztosított.
- A rendezvények, a színes programok az egyetemes és magas kultúra népszerűsítését szolgálják.
- Kiválóak a színházlátogató és országjáró autóbuszos kirándulások.
- Nagyon népszerűek a nyári táborok a gyermekek részére.

Gyengeségek

- Nincs megfelelő számú olvasói terminál, elavult a számítógéppark.
- A számítógépes feldolgozottság sajnálatos módon még nem teljeskörű.
- A feladatokhoz szükséges tárgyi eszközök és technikai berendezések amortizációját nem követi állandó fejlesztés.
- Nincs állandó kiállító helyiség, kevés a képzőművészeti kiállítás.
- Nincs megfelelő raktárhelyiség.
- Nincs kamara mozi helyiség.
- Az intézmény mindennapjaiban hiányzik a marketing szemlélet.

Külső környezet:

Lehetőségek

- Könnyű megközelíthetőség, jó elhelyezkedés.
- A környezet átfogó ismerete.
- Folyamatos pályázati aktivitás az önrész vállalásának lehetőségével.
- Új célcsoportok megnyerése.
- Új szolgáltatási formák bevezetése.
- Folyamatos továbbképzések.
- Az oktatás különböző szintjeinek és az élethosszig tartó tanulás feltételeinek megteremtése.
- A használókkal partnerkapcsolat fejlesztése.
- Új finanszírozási források felkutatása.
- A bevételi lehetőségek bővítése.
- Közgyűjteményi együttműködés a könyvtári gyűjtemény építésében, az egységes feltárásban, az infrastruktúra fejlesztésében, a szolgáltatásban.
- Együttműködés a közművelődési feladatok ellátásában, programok tájoltatása.
- Idegenforgalmi, turisztikai lehetőségek biztosítása.

Veszélyek

- A fenntartási költségek emelkedése.
- Költségvetési megszorítások.
- Állami támogatás csökkenése.
- Dokumentum árak emelkedése.
- Adminisztrációs kötelezettségek növekedése.
- Az információs technológia folyamatos fejlesztésének hiánya.
- A társadalmi igények változása.
- A szociális körülmények romlása, a munkanélküliek számának növekedése, megjelenése intézményünkben új, szociális feladatokat ró ránk.

A fejlesztés irányelvei

- A lakossági igények figyelembevételével a kulturális rendezvénykínálat bővítése
- Hatékony közönségkapcsolat, hangsúlyos jelenlét a médiában
- A teljes körű minőségmenedzsment (TQM) bevezetésének előkészítése
- A helyismereti gyűjtemény kialakítása, számítógépes feldolgozása, idővel digitalizálása
- A közérdekű információszolgáltatások körének bővítése, az információ elérés lehetőségeinek bővítése
- A legkisebbek számára csoportos, családi, óvodai programok kínálata
- Összehangolt infrastruktúrafejlesztés
- Esélyegyenlőség megteremtése a település lakói számára
- A hátrányos helyzetű rétegek felzárkóztatása
- A felhasználóképzés folyamatossá tétele, a digitális írástudat széleskörű oktatása
- A civil kulturális kezdeményezések támogatása
- Az idegenforgalom és a falusi turizmus fejlesztése
- Az üdülőterület, a Duna-parton élők bevonása a kulturális vérkeringésbe
- Az intézet épületének és berendezésének folyamatos fejlesztése
- A Német Nemzetiséggel kulturális együttműködés a programokra, hagyományápolásra.

4. Összegzés

„Amikor a tudás terjed, őszinte az akarat.

Amikor az akarat őszinte, a józan ész uralkodik.

Amikor a józan ész uralkodik, kiművelt az egyén.

Amikor az egyén kiművelt, összhangban él a közösség.

Amikor a közösség összhangban él, jól kormányozható az ország.

Amikor az ország jól kormányozható, béke és honol mindenütt.”

(Konfuciusz, i.e. 551-479)

Amilyen mértékben növekszik a kultúra alkotó elemeinek tömege és sokfélesége, ugyanolyan mértékben csökken az ember képessége, hogy áttekinthesse és szerves egységbe foglalja az egészet. Eltűnőben van a „Homo Universalis,” azaz az egyetemesen művelt ember. Továbbra is fontos és minden ember kötelessége megőrizni az emberi személyiség teljességét. A mai társadalom lehetőséget kap arra, hogy a tömegkommunikációs eszközök, a tudást hordozó könyvek növekvő terjedése által az egyetemes kultúrára kapjon nevelést. A munkaidő rövidülésével egyre több embernek nő a szabadideje. Azt kell helyesen kihasználni az ismeretszerzésre, kulturált testi-lelki szórakozásra, művelődésre, idegen tájak, kultúrák megismerésére, amely fejleszti az emberi szellemet, gazdagítja az emberek kapcsolatát, megkönnyíti az egyén és a közösség lelki egyensúlyának megtartását, testvéri kapcsolatokat hoz létre a különböző társadalmi rétegek, nemzetek között. Mindezek a lehetőségek azonban még nem biztosítják a teljes értékű kulturális nevelést, ha közben elhanyagolja azt a mélyre ható kérdést, hogy mi az értelme a kultúrának és a tudásnak az egyes egyén szempontjából.

A kultúra a legszélesebb jelentésében az ember alkotta világ. Magába foglalja a tárgyi környezetet, az emberi kapcsolatokat, az egyének magatartását meghatározó gondolkodást és beszédet, az ezekből származó: nyelvet, művészetet, tudományt, vallást, filozófiát. A kultúrában jelentős szerepű az elért eredményeket megtartó, az egyes nemzedékek kapcsolatát erősítő, a történelmi folyamatosságot biztosító, megújító hagyományápolás.

A közösségben történő művelődésnek, intézményes keretek között adunk helyet. Segítünk az őseinkre visszatekintő hagyományok újraélésében, a mai értékeink feltárásában, bemutatásában, de bátorítást nyújtunk a jövőbe vetett hit emberi módon történő elképzelésében is, amelyhez **tisztelettel kérem a Képviselő-testület bizalmát valamint a szakmai program elfogadását, amelyhez csatolva mellékelem a 2015 évre vonatkozó Rendezvénytervet.**

Dunavarsány, 2014-11-28

Dr. Kun Lászlóné